

**В.А. Борисова, професор, професор кафедри
фінансів, банківської справи та страхування
Сумський національний аграрний
університет, Україна**

ІНВЕСТИВАННЯ АГРОПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ ЯК ЗАСІБ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ

В цілому інвестиційна політика в сільському господарстві, переробній промисловості та інших галузях АПВ повинна орієнтуватися на збереження і підтримку існуючого виробничого потенціалу на основі його реконструкції і технічного переозброєння, створення швидкоокупних інвестиційних проектів, розвитку бази переробки та зберігання продукції, придбання сучасної техніки для впровадження нових технологій в сільському господарстві, створення необхідної інфраструктури села, підтримки фермерських господарств [2, с. 8] тощо.

Практика свідчить, що в сучасних умовах важливим джерелом внутрішніх інвестицій у сільське господарство є кошти промислових, агросервісних та інших підприємств. У зв'язку з цим у найближчій перспективі слід віддавати перевагу таким формам залучення інвестицій, як:

- спільна діяльність по виробництву та переробці продукції сільського господарства на основі господарських договорів або шляхом створення агропромислово-фінансових груп;
- заснування нового господарського товариства шляхом внесення до його статутного фонду майна сільськогосподарського підприємства та додаткових грошових і матеріальних ресурсів інвестора;
- передача землі й майна сільськогосподарських підприємств в оренду іншим інвесторам;
- лізинг технічних засобів у сільському господарстві;
- створення промисловими, агросервісними або іншими підприємствами власної агропромислової бази шляхом купівлі або приєднання сільськогосподарських і переробних потужностей.

Існують два шляхи надходження інвестицій у підприємства [3]. Перший – це коли інвестор здійснює інвестиції безпосередньо в господарство. Перевагами такого інвестування є те, що інвестиції надходять одразу у значних обсягах, а управління цим підприємством починає здійснювати інвестор. По суті, інвестор здійснює вертикальну диверсифікацію своєї діяльності. Маючи налагоджені постачання ресурсів та збут сільськогосподарської продукції, він починає займатися безпосередньо сільськогосподарським виробництвом. Як правило, найбільш рентабельні галузі в сільському господарстві – виробництво зернових, соняшнику або свинини. Недоліками такого шляху є те, що потрібен крупний інвестор, яких сьогодні недостатньо.

Другий шлях – коли інвестор та господарство спільно реалізують певний інвестиційний проект на базі одного з виробництв. Перевагами такого інвестування є те, що інвестиційні проекти невеликі, а тому можуть бути

реалізовані без значних капіталовкладень, проект може здійснюватись на базі багатогалузевих господарств з інтенсивним виробництвом.

Під інвестиційним потенціалом аграрної сфери ми розуміємо ступінь сприятливості ситуації, що склалася в ній, щодо здійснення інвестицій. Оцінка інвестиційного потенціалу ґрунтується на аналізі чинників, які визначають інвестиційний клімат та сприяють економічному піднесенню.

Серед заходів, які безпосередньо спрямовані на залучення інвестицій, необхідно на перше місце поставити створення системи управління інвестиційною діяльністю в регіонах та підвищення ролі й відповідальності у схваленні і реалізації інвестиційних рішень. Це передбачає залучення інвестицій на певну територію за допомогою гнучких податкових і кредитно-фінансових механізмів [1].

Таким чином, якщо мова йде про заміну виробничих потужностей, то необхідно визначитися з обсягами та характеристиками основних засобів та їх відповідності тій чи іншій технологічній схемі виробництва. Задача ускладнюється, якщо потреби у інвестиціях пов'язані з розширенням виробництва або новими видами діяльності. При цьому необхідно враховувати доступність додаткових обсягів матеріальних, фінансових та трудових ресурсів, а також можливість освоєння нових ринків.

Висновки і пропозиції. Ефективна інвестиційна політика має ключове значення для процесу вибору можливих варіантів інвестування. Формування методологічних принципів оцінки ефективності інвестиційних програм та проектів необхідне для регулювання інвестиційної діяльності. Інвестиційні рішення, які розглядаються при аналізі інвестиційних проектів, повинні лягти в основу інвестиційної політики підприємства, а оцінка ефективності повинна здійснюватися на підставі певних критеріальних показників. Досягнення кінцевої мети є основним критерієм оцінки ефективності різних заходів, в тому числі й інвестиційної діяльності. Будь який процес, що відбувається в природі, суспільстві, науці та в усіх інших сферах людської діяльності, характеризується ефективністю, і критерієм її є ступінь відповідності кінцевих результатів процесу поставленій цілі. Критерій має показувати, в якій мірі здійснення господарського заходу наближає підприємство до досягнення кінцевої мети його розвитку. Її реалізація повинна мати кількісний вимір. Крім того, такий критерій як якісна характеристика мети повинен мати внутрішній зміст.

Список використаних джерел

1. Волощук Ю.О., Волощук В.Р., Кацан А.М. Ефективність інвестування розвитку агропромислових підприємств. *Ефективна економіка*. 2018. №4. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7282> (дата звернення: 24.10.2021).

2. Кісіль М.І. Інвестиційне забезпечення розвитку сільського господарства України в стратегічній перспективі. *Вісник аграрної науки*. 2018. №1. С. 78-82. URL: https://agrovisnyk.com/pdf/ua_2018_01_13.pdf (дата звернення: 23.10.2021).

3. Резнік Н.П., Слободяник А.М., Котляров В.О. Інвестиційне забезпечення конкурентоспроможності агропромислових формувань: монографія. Н.П. Резнік, А.М. Слободяник, В.О. Котляров. Київ ДП “Вид. дім “Персонал”. 2018. 344 с.